

Δελτίο Τύπου

ΙΝΣΕΤΕ: Η ακτινογραφία του τουριστικού τομέα στις 13 Περιφέρειες της χώρας

Το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ) έδωσε στη δημοσιότητα την πρώτη έκδοση των *Ετήσιων Εκθέσεων Ανταγωνιστικότητας και Διαρθρωτικής Προσαρμογής στον Τομέα του Τουρισμού* των 13 Περιφερειών της χώρας.

Οι εκθέσεις ακτινογραφούν με λεπτομερή στοιχεία, επικαιροποιημένα έως και το 2018, τον τουριστικό τομέα κάθε Περιφέρειας, και θα αποτελέσουν ένα χρήσιμο εργαλείο για τις επιχειρήσεις, τις Περιφέρειες και τους Δήμους καθώς και την Κεντρική Κυβέρνηση για τη διαμόρφωση πολιτικών και τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων για την βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού προς όφελος των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών. Οι 13 εκθέσεις, αποτυπώνοντας τα ιδιαίτερα τουριστικά χαρακτηριστικά της κάθε Περιφέρειας, υποστηρίζουν και ενισχύουν:

- την χάραξη περιφερειακής τουριστικής πολιτικής κατάλληλα προσαρμοσμένης στις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά των επιμέρους Περιφερειών, που με τη σειρά της επιπρόσθετα θα επιτρέψει
- να διαχυθούν οι ωφέλειες σε περιοχές που σήμερα δεν είναι τουριστικά ανεπτυγμένες.

Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν δεδομένα για το φυσικό και κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον κάθε Περιφέρειας, τους τουριστικούς της πόρους, το μέγεθος της τουριστικής οικονομίας και απασχόλησης, τα βασικά μεγέθη και τους δείκτες εισερχόμενου τουρισμού (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, πληρότητα κλπ.), την αεροπορική, θαλάσσια και οδική κίνηση, την επισκεψιμότητα σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, τις τουριστικές υποδομές, τους βασικούς δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων καθώς και τις προβλέψεις του εκάστοτε Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου στον τουρισμό, όπου αυτό έχει θεσμοθετηθεί.

Η ανάδειξη ζητημάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση των προορισμών και τη βελτίωση των υποδομών αποτελεί στρατηγικό στόχο του ΣΕΤΕ και κρίσιμο ζήτημα τόσο για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας όσο και για τον προγραμματισμό επένδυσης των οικονομικών πόρων που διαθέτουν

οι Περιφέρειες. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκθέσεις του ΙΝΣΕΤΕ προσθέτουν σημαντική αξία, καθώς ο προγραμματισμός των δημόσιων επενδύσεων οφείλει να λαμβάνει υπόψη τα τουριστικά μεγέθη, με στόχο πάντα τη βιώσιμη λειτουργία και ανάπτυξη προορισμών. Παράλληλα, η Marketing Greece αξιοποιώντας τα στοιχεία ανά προορισμό, διαμορφώνει στοχευμένες δράσεις προώθησης του τουριστικού προϊόντος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των εκθέσεων, οι επισκέψεις στις 13 Περιφέρειες της χώρας την περίοδο 2016 – 2018 αυξήθηκαν κατά 23% (από 28,38 εκατ. σε 34,83 εκατ.) Επιμέρους, οι επισκέψεις σε 12 Περιφέρειες σημείωσαν θετική μεταβολή, ενώ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας παρουσίασαν μείωση. Αντίστοιχα, οι τουριστικές εισπράξεις στην Ελλάδα την ίδια περίοδο αυξήθηκαν κατά 23% (από 12,75 δισ. ευρώ το 2016 σε 15,65 δισ. ευρώ το 2018). Επιμέρους, οι εισπράξεις κατέγραψαν θετική μεταβολή σε 11 Περιφέρειες, ενώ είχαν καθοδική πορεία στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

Ειδικότερα, ανά Περιφέρεια οι επισκέψεις, οι τουριστικές εισπράξεις και το ποσοστό μεταβολής μεταξύ 2016 και 2018 διαμορφώθηκαν ως εξής:

- **Κεντρικής Μακεδονίας**
Επισκέψεις: +22%, από 6,4 εκατ. σε 7,8 εκατ.
Εισπράξεις: +35%, από 1,7 δισ. ευρώ σε 2,3 δισ. ευρώ
- **Νοτίου Αιγαίου**
Επισκέψεις: +27%, από 5,2 εκατ. σε 6,6 εκατ.
Εισπράξεις: +41%, από 3,1 δισ. ευρώ σε 4,4 δισ. ευρώ
- **Αττικής**
Επισκέψεις: +25%, από 4,5 εκατ. σε 5,7 εκατ.
Εισπράξεις: +31%, από 1,7 δισ. ευρώ σε 2,3 δισ. ευρώ
- **Κρήτης**
Επισκέψεις: +15%, από 4,5 εκατ. σε 5,2 εκατ.
Εισπράξεις: +1%, από 3,1 δισ. ευρώ σε 3,13 δισ. ευρώ
- **Ιονίων Νήσων**
Επισκέψεις: +29%, από 2,5 εκατ. σε 3,2 εκατ.
Εισπράξεις: +12%, από 1,5 δισ. ευρώ σε 1,7 δισ. ευρώ
- **Αν. Μακεδονίας - Θράκης**
Επισκέψεις: +42%, από 1,4 εκατ. σε 1,9 εκατ.
Εισπράξεις: +12%, από 288 εκατ. ευρώ σε 322 εκατ. ευρώ
- **Πελοποννήσου**

- Επισκέψεις: +5%, από 843 χιλ. σε 886 χιλ.
Εισπράξεις: +28%, από 324 εκατ. ευρώ σε 415 εκατ. ευρώ
- **Ηπείρου**
Επισκέψεις: +15%, από 717 χιλ. σε 823 χιλ.
Εισπράξεις: +2%, από 218 εκατ. ευρώ σε 222 εκατ. ευρώ
  - **Δυτικής Ελλάδας**
Επισκέψεις: +36%, από 513 χιλ. σε 699 χιλ.
Εισπράξεις: +46%, από 146 εκατ. ευρώ σε 212 εκατ. ευρώ
  - **Στερεάς Ελλάδας**
Επισκέψεις: +34%, από 409 χιλ. σε 549 χιλ.
Εισπράξεις: +65%, από 117 εκατ. ευρώ σε 194 εκατ. ευρώ
  - **Βορείου Αιγαίου**
Επισκέψεις: +19%, από 328 χιλ. σε 389 χιλ.
Εισπράξεις: +26%, από 131 εκατ. ευρώ σε 164 εκατ. ευρώ
  - **Δυτικής Μακεδονίας**
Επισκέψεις: +6%, από 330 χιλ. σε 349 χιλ.
Εισπράξεις: -11%, από 68 εκατ. ευρώ σε 61 εκατ. ευρώ
  - **Θεσσαλίας**
Επισκέψεις: -6%, από 714 χιλ. σε 675 χιλ.
Εισπράξεις: -10%, από 301 εκατ. ευρώ σε 270 εκατ. ευρώ

Να σημειωθεί ότι ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα, ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) καταγράφεται στην Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις. Για το λόγο αυτό το σύνολο των επισκέψεων στις Περιφέρειες υπερβαίνει το σύνολο των αφίξεων στην χώρα.

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσαν αύξηση κατά 62% (από 12,8 εκατ. σε 20,8 εκατ.). Την ίδια περίοδο οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 40% (από 259 χιλ. σε 362 χιλ.).

Πιο αναλυτικά, ορισμένα στοιχεία που αναφέρονται στις εκθέσεις ανά Περιφέρεια έχουν ως εξής:

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας - Θράκης αντιπροσωπεύει το 6% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 42% σε σύγκριση με το 2016 (από 1,4 εκατ. σε 1,9 εκατ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Βουλγαρία (+63%, από 536 χιλ. το 2016 σε 875 χιλ. το 2018), Τουρκία (+19%, από 360 χιλ. σε 429 χιλ.), Ρουμανία (+32%, από 96 χιλ. σε 127 χιλ.), Γερμανία (+2%, από 116 χιλ. σε 118 χιλ.) και λοιπές (+48%, από 256 χιλ. σε 380 χιλ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 2% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 12% σε σύγκριση με το 2016 (από 288 εκατ. ευρώ σε 322 εκατ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 112% (από 76 χιλ. το 2013 σε 160 χιλ. το 2018). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 6% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013 – 2018 αύξηση κατά 35% (από 3,3 εκατ. το 2013 σε 4,4 εκατ. το 2018).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού σημείωσαν αύξηση κατά 89% (από 9 χιλ. το 2013 σε 17 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης κατέγραψαν αύξηση κατά 97% (από 8 χιλ. σε 15 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 47% (από περίπου 1 χιλ. απασχολούμενους σε 2 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Αττικής

Η Περιφέρεια Αττικής αντιπροσωπεύει το 16% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 25% σε σύγκριση με το 2016 (από 4,5 εκατ. σε 5,7 εκατ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση το Ην. Βασίλειο (-12%, από 536 χιλ. το 2016 σε 472 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: ΗΠΑ (+41%, από 554 χιλ. σε 778 χιλ.), Γερμανία (+48%, από 291

χιλ. σε 432 χιλ.), Κύπρος (+20%, από 313 χιλ. σε 375 χιλ.), Γαλλία (+25%, από 266 χιλ. σε 332 χιλ.), Ιταλία (+12%, από 281 χιλ. σε 314 χιλ.), Αυστραλία (+108%, από 105 χιλ. σε 217 χιλ.), Τουρκία (+18%, από 151 χιλ. σε 177 χιλ.) και λοιπές (+26%, από 2 εκατ. σε 2,6 εκατ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 15% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 31% σε σύγκριση με το 2016 (από 1,7 δισ. ευρώ σε 2,3 δισ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 118% (από 2,6 εκατ. σε 5,7 εκατ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 42% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 μείωση κατά 18% (από 36,4 εκατ. σε 29,8 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 37% (από 72 χιλ. το 2013 σε 98 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 34% (από 63 χιλ. σε 84 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 57% (από 9 χιλ. σε 14 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Αττικής, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 1% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 19% σε σύγκριση με το 2016 (από 328 χιλ. σε 389 χιλ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την αγορά της Τουρκίας (-21%, από 143 χιλ. το 2016 σε 113 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (+62%, από 44 χιλ. σε 71 χιλ.), ΗΠΑ (+45%, από 23 χιλ. σε 34 χιλ.), Γερμανία (+44%, από 18 χιλ. σε 26 χιλ.) και λοιπές χώρες (+45%, από 100 χιλ. σε 145 χιλ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 1% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 26% σε σύγκριση με το 2016 (από 131 εκατ. ευρώ σε 164 εκατ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 22% (από 176 χιλ. σε 215 χιλ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 2% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 αύξηση κατά 8% (από 1,3 εκατ. σε 1,4 εκατ.)

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 49% (από 6 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 59% (από 4 χιλ. σε 6 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 30% (από 2 χιλ. σε 3 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αντιπροσωπεύει το 2% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2016 κατά 36% (από 513 χιλ. σε 699 χιλ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Αλβανία (+79%, από 78 χιλ. το 2016 σε 139 χιλ. το 2018), Γερμανία (+48%, από 48 χιλ. σε 71 χιλ.), Γαλλία (+22%, από 36 χιλ. σε 44 χιλ.), Ην. Βασίλειο (+0,1%, από 43 χιλ. σε 43 χιλ.) και λοιπές (+30%, από 309 χιλ. σε 402 χιλ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 1% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 46% σε σύγκριση με το 2016 (από 146 εκατ. ευρώ σε 212 εκατ. ευρώ το 2018).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 65% (από 224 χιλ. σε 371 χιλ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 6% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013- 2018 μείωση κατά 24% (από 5,8 εκατ. σε 4,4 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 37% (από 15 χιλ. το 2013 σε 20 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 37%

(από 13 χιλ. σε 18 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 38% (από 2 χιλ. σε 3 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 1% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2016 κατά 6% (από 330 χιλ. σε 349 χιλ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν αύξηση με εξαίρεση την αγορά της Αλβανίας (-39%, από 154 χιλ. το 2016 σε 93 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+32%, από 29 χιλ. σε 38 χιλ.), Βουλγαρία (+38%, από 46 χιλ. σε 64 χιλ.), Ρουμανία (+69%, από 20 χιλ. σε 35 χιλ.) και λοιπές (+48%, από 80 χιλ. σε 119 χιλ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 0,4% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας μείωση κατά 11% σε σύγκριση με το 2016 (από 68 εκατ. ευρώ σε 61 εκατ. ευρώ).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας για πρώτη φορά το 2018 σημείωσε διεθνή αεροπορική κίνηση, καταγράφοντας 125 αφίξεις στο αεροδρόμιο της Καστοριάς.

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού παρουσίασαν αύξηση κατά 11% (από 5 χιλ. το 2013 σε 6 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 3% (από 5 χιλ. σε 5 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 130% (από 340 απασχολούμενους σε 781 απασχολούμενους).

Η έκθεση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 15% σε σύγκριση με το 2016 (από 717 χιλ. σε 823 χιλ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές

σημειώνουν αύξηση με εξαίρεση το Ην. Βασίλειο (-15%, από 48 χιλ. το 2016 σε 41 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Αλβανία (+20%, από 193 χιλ. σε 231 χιλ.), Γερμανία (+14%, από 73 χιλ. σε 83 χιλ.), Ιταλία (+25%, από 50 χιλ. σε 63 χιλ.) και λοιπές (+15%, από 353 χιλ. σε 406 χιλ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 1% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2% σε σύγκριση με το 2016 (από 218 εκατ. ευρώ σε 222 εκατ. ευρώ).

Η Περιφέρεια Ηπείρου για πρώτη φορά το 2017 σημείωσε διεθνή αεροπορική κίνηση στο αεροδρόμιο των Ιωαννίνων, το μοναδικό αεροδρόμιο που διαθέτει η Περιφέρεια, καταγράφοντας 3.232 διεθνείς αφίξεις. Το 2018, οι διεθνείς αφίξεις παρουσίασαν αύξηση κατά 205% σε σύγκριση με το 2017 (από 3 χιλ. σε 10 χιλ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 3% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας (λιμάνι Ηγουμενίτσας), σημειώνοντας την περίοδο 2013 – 2018 αύξηση κατά 18% (από 1,6 εκατ. σε 1,9 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 64% (από 9 χιλ. το 2013 σε 14 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 75% (από 7 χιλ. σε 12 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 29% (από 2 χιλ. σε 3 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Ηπείρου, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας μείωση κατά 6% σε σύγκριση με το 2016 (από 714 χιλ. σε 675 χιλ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μεικτή, με τις αγορές της Ιταλίας (+18%, από 101 χιλ. το 2016 σε 119 χιλ. το 2018) και της Γερμανίας (+7%, από 63 χιλ. σε 67 χιλ.) να καταγράφουν αύξηση και τις αγορές του Ην. Βασιλείου (-12%, από 113 χιλ. σε 100 χιλ.), της Ρουμανίας (-45%, από 54 χιλ. σε 29 χιλ.) και των λοιπών (-6%, από 384 χιλ. σε 360 χιλ.) μείωση.

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 2% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας μείωση κατά 10% σε σύγκριση με το 2016 (από 301 εκατ. ευρώ σε 270 εκατ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013-2018 σημείωσαν αύξηση κατά 34% (από 154 χιλ. σε 206 χιλ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 2% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 αύξηση κατά 15% (από 1,3 εκατ. σε 1,5 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 72% (από 13 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 65% (από 10 χιλ. σε 17 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 96% (από 3 χιλ. σε 5 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Θεσσαλίας, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων αντιπροσωπεύει το 9% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 29% σε σύγκριση με το 2016 (από 2,5 εκατ. σε 3,2 εκατ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις αγορές της Γαλλίας (-25%, από 131 χιλ. το 2016 σε 98 χιλ. το 2018) και της Ρωσίας (-20%, από 55 χιλ. σε 44 χιλ.). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (+10%, από 834 χιλ. σε 918 χιλ.), Γερμανία (+76%, από 233 χιλ. σε 410 χιλ.), Ιταλία (+59%, από 235 χιλ. σε 372 χιλ.), Πολωνία (+20%, από 158 χιλ. σε 189 χιλ.), Ολλανδία (+23%, από 123 χιλ. σε 152 χιλ.), Αυστρία (+57%, από 49 χιλ. σε 77 χιλ.) και λοιπές (+41%, από 640 χιλ. σε 902 χιλ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 11% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 12% σε σύγκριση με το 2016 (από 1,5 δισ. ευρώ σε 1,7 δισ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 64% (από 1,6 εκατ. σε 2,7 εκατ.). Επίσης, η Περιφέρεια

κατέχει το 8% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 αύξηση κατά 17% (από 4,8 εκατ. σε 5,6 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 108% (από 11 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 81% (από 6 χιλ. σε 11 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 147% (από 4 χιλ. σε 11 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 22% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 22% σε σύγκριση με το 2016 (από 6,4 εκατ. σε 7,8 εκατ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μεικτή, με τις αγορές της Βόρειας Μακεδονίας (-30%, από 1,7 εκατ. το 2016 σε 1,1 εκατ. το 2018), της Κύπρου (-2%, από 207 χιλ. σε 202 χιλ. 218) και της Ρωσίας (-32%, από 135 χιλ. σε 91 χιλ.) να καταγράφουν μείωση και τις αγορές της Βουλγαρίας (+32%, από 1,5 εκατ. σε 1,9 εκατ.), της Γερμανίας (+58%, από 574 χιλ. σε 905 χιλ.), της Ρουμανίας (+47%, από 520 χιλ. σε 767 χιλ.), της Σερβίας (+27%, από 605 χιλ. σε 767 χιλ.), του Ην. Βασιλείου (+90%, από 161 χιλ. σε 305 χιλ.) και των λοιπών χωρών (+59%, από 1,1 εκατ. σε 1,7 εκατ.) αύξηση.

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 15% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 35% σε σύγκριση με το 2016 (από 1,7 δισ. ευρώ σε 2,3 δισ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 60% (από 1,4 εκατ. σε 2,2 εκατ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 1% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 αύξηση κατά 23% (από 807 χιλ. σε 993 χιλ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 13% (από 42 χιλ. το 2013 σε 47 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι

απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 10% (από 35 χιλ. σε 38 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 28% (από 7 χιλ. σε 9 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Κρήτης

Η Περιφέρεια Κρήτης αντιπροσωπεύει το 15% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 15% σε σύγκριση με το 2016 (από 4,5 εκατ. σε 5,2 εκατ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις αγορές του Ην. Βασιλείου (-19%, από 604 χιλ. το 2016 σε 491 χιλ. το 2018) και της Ρωσίας (-70%, από 150 χιλ. σε 45 χιλ.). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+33%, από 1,1 εκατ. σε 1,4 εκατ.), Γαλλία (+39%, από 447 χιλ. σε 622 χιλ.), Ολλανδία (+24%, από 261 χιλ. σε 323 χιλ.), Βέλγιο (+35%, από 186 χιλ. σε 250 χιλ.), Ιταλία (+4%, από 224 χιλ. σε 234 χιλ.), Ελβετία (+22%, από 151 χιλ. σε 184 χιλ.) και λοιπές (+15%, από 1,5 εκατ. σε 1,7 εκατ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 20% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1% σε σύγκριση με το 2016 (από 3,1 δισ. ευρώ σε 3,13 δισ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 37% (από 3,3 εκατ. σε 4,6 εκατ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 4% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 αύξηση κατά 20% (από 2,4 εκατ. σε 2,9 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 41% (από 28 χιλ. το 2013 σε 39 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στα καταλύματα σημείωσαν αύξηση κατά 50% (από 14 χιλ. σε 20 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στην εστίαση αύξηση κατά 32% (από 14 χιλ. σε 18 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Κρήτης, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 19% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 27% σε σύγκριση με το 2016 (από 5,2 εκατ. σε 6,6 εκατ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μεικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (-1%, από 672 χιλ. το 2016 σε 666 χιλ. το 2018) και της Γαλλίας (-12%, από 488 χιλ. σε 432 χιλ.) να καταγράφουν μείωση και τις αγορές της Γερμανίας (+38%, από 799 χιλ. σε 1,1 εκατ.), των ΗΠΑ (+55%, από 357 χιλ. σε 555 χιλ.), της Ιταλίας (+28%, από 422 χιλ. σε 538 χιλ.), της Πολωνίας (+50%, από 213 χιλ. σε 320 χιλ.), της Ολλανδίας (+44%, από 221 χιλ. σε 318 χιλ.), της Ρωσίας (+7, από 176 χιλ. σε 189 χιλ.) και των λοιπών (+33%, από 1,9 εκατ. σε 2,5 εκατ.) αύξηση.

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 28% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 41% σε σύγκριση με το 2016 (από 3,1 δισ. ευρώ σε 4,4 δισ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στις Κυκλάδες την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά 122% (από 423 χιλ. σε 940 χιλ.). Αντίστοιχα, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα Δωδεκάνησα την ίδια περίοδο παρουσίασαν αύξηση κατά 30% (από 2,8 εκατ. σε 3,6 εκατ.). Επίσης, οι διακινηθέντες, ακτοποϊκώς, στα λιμάνια των Κυκλάδων την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσαν αύξηση κατά 51% (από 7,7 εκατ. σε 11,6 εκατ.). Αντίστοιχα, οι διακινηθέντες στα λιμάνια των Δωδεκανήσων την ίδια περίοδο, σημείωσαν αύξηση κατά 11% (από 2,3 εκατ. σε 2,5 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 49% (από 24 χιλ. το 2013 σε 35 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στα καταλύματα σημείωσαν αύξηση κατά 66% (από 12 χιλ. σε 20 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στην εστίαση αύξηση κατά 31% (από 12 χιλ. σε 15 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 3% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας

αύξηση κατά 5% σε σύγκριση με το 2016 (από 843 χιλ. σε 886 χιλ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μεικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+34%, από 82 χιλ. το 2016 σε 110 χιλ. το 2018), των ΗΠΑ (+25%, από 80 χιλ. σε 100 χιλ.) και της Γαλλίας (+41%, από 59 χιλ. σε 83 χιλ.) να καταγράφουν αύξηση και τις αγορές του Ην. Βασιλείου (-28%, από 91 χιλ. σε 66 χιλ.) και των λοιπών (-1%, από 531 χιλ. σε 527 χιλ.) μείωση.

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 3% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 28% σε σύγκριση με το 2016 (από 324 εκατ. ευρώ σε 415 εκατ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσαν αύξηση κατά 119% (από 58 χιλ. σε 127 χιλ.). Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 1% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 αύξηση κατά 22% (από 735 χιλ. σε 895 χιλ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 21% (από 14 χιλ. το 2013 σε 17 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 25% (από 11 χιλ. σε 14 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 11% (από 4 χιλ. σε 4 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Πελοποννήσου, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας αντιπροσωπεύει το 2% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στις Περιφέρειες της Ελλάδας το 2018, σημειώνοντας αύξηση κατά 34% σε σύγκριση με το 2016 (από 409 χιλ. σε 549 χιλ.). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης όλες οι σημαντικές αγορές καταγράφουν θετική ποσοστιαία μεταβολή: ΗΠΑ (+8%, από 57 χιλ. το 2016 σε 62 χιλ. το 2018), Γαλλία (+7%, από 52 χιλ. σε 56 χιλ.), Γερμανία (+75%, από 28 χιλ. σε 49 χιλ.), Ην. Βασίλειο (+11%, από 40 χιλ. σε 44 χιλ.) και λοιπές (+46%, από 231 χιλ. σε 338 χιλ.).

Η Περιφέρεια κατέχει μερίδιο 1% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 65% σε σύγκριση με το 2016 (από 117 εκατ. ευρώ σε 194 εκατ. ευρώ).

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας καταγράφει την δεύτερη χαμηλότερη διεθνή αεροπορική κίνηση στο σύνολο των 13 Περιφερειών έχοντας 1.985 αφίξεις το 2018. Επίσης, η Περιφέρεια κατέχει το 3% των διακινηθέντων ακτοπλοϊκώς στο εσωτερικό της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013-2018 μείωση κατά 7% (από 2,4 εκατ. σε 2,2 εκατ.).

Οι απασχολούμενοι στον κλάδο του τουρισμού κατέγραψαν αύξηση κατά 13% (από 13 χιλ. το 2013 σε 15 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά 11% (από 11 χιλ. σε 13 χιλ.) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά 25% (από 2 χιλ. σε 2 χιλ.).

Η έκθεση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, είναι αναρτημένη [εδώ](#).

Οι 13 μελέτες υλοποιήθηκαν από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης: «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του», η οποία εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.